

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

a Helyi Esélyegyenlőségi Program második felülvizsgálatáról

Makó Város Önkormányzata

2017.

TARTALOM

1. Bevezetés	3
2. A felülvizsgálat indoka és menete.....	4
3. A jogszabályi háttér változása.....	5
4. A stratégiai környezet változása.....	8
a) Ingatlanok, utak, közterületek javítása.....	8
b) Ifjúság támogatása.....	9
c) Idősebbek támogatása	10
d) Sportlétesítmények	11
e) Kulturális fejlesztések	12
f) Leszakadó városrész rehabilitációja.....	12
g) Tervezett fejlesztések	13
5. Demográfiai mutatók	14
6. Intézkedési terv (HEP IT)	22
7. Az elfogadás módja és dátuma.....	37

1. BEVEZETÉS

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Makó Város Önkormányzata 2013. évben Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (továbbiakban: HEP) fókuszpontjában az esélyegyenlőségi törvény által ajánlott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok állnak:

- mélyszegénységben élők és romák
- gyermekek
- nők
- idősek
- fogyatékkal élők.

A jogszabály értelmében a programban helyzetelemzést kell készíteni, mely szociális térképként szolgálhat az önkormányzat részére a hátrányos helyzetű célcsoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről. A helyzetelemzésen alapuló öt évre szóló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A helyi esélyegyenlőségi programot két évente kell felülvizsgálni, melynek alapján módosítják az intézkedési tervet, és ha szükséges, a programot.

A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az Ebktv. rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

A helyi esélyegyenlőségi programot települési önkormányzati köztisztviselők készítik el. Képzésüket, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészültét és felülvizsgálatát esélyegyenlőségi mentor segíti. A települési önkormányzati köztisztviselők képzését a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) mentorai végezték, 2016. szeptember 1-jétől pedig a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF) kirendeltségei látják el a programmal kapcsolatos ügyintézés a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) kormányrendeletnek megfelelően.

Fentiek alapján Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2013. évben elkészítette programját, melyet a 296/2013. (VI.26.) számú határozatával elfogadott. Az elkészült HEP-et a TKKI megvizsgálta és a jogszabályi feltételeknek megfelelőnek találta.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program mindenki számára elérhető Makó város honlapján.

2. A FELÜLVIZSGÁLAT INDOKA ÉS MENETE

A program kétévenkénti felülvizsgálatát jogszabály (Ebktv.) írja elő.

Az első felülvizsgálat 2015-ben történt, melyet Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 227/2015. (VI. 24.) számú MÖKT. határozattal elfogadott.

A 321/2011. (XII. 27.) kormányrendelet szerint a felülvizsgálatnak ki kell terjednie arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e, illetve a lejárt határidejű intézkedések teljesülésének menetét és eredményességeinek felmérését is tartalmaznia kell.

Ha a felülvizsgálat alapján szükséges, a települési önkormányzat módosítja a helyi esélyegyenlőségi programot, vagy új helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

A Türr István Képző és Kutató Intézettel, majd a jogutód Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Csongrád Megyei Kirendeltségével megtörtént a kapcsolatfelvétel. Folyamatos konzultáció mellett folytak a felülvizsgálati munkálatok.

A HEP megvalósításának folyamatában fontos szerepet tölt be egy Fórum létrehozása. A HEP Fórum feladata, hogy a HEP-ben kitűzött célok (Intézkedési terv) végrehajtását nyomon kövesse, ellenőrizze, s az esetlegesen szükséges változtatásokat jelezze.

A HEP Fórum megalakulása 2015 júniusában történt, az első felülvizsgálati munka megkezdése alkalmával. A Fórumra azokat az intézményeket hívtuk meg, akik partnerként szerepeltek a HEP-ben szereplő intézkedések valamelyikében. A megjelent intézményvezetőkkel átvizsgálásra került a HEP Intézkedési tervében szereplő összes intézkedés.

Az Intézkedési Tervben szereplő partnerekkel a kapcsolattartás folyamatos volt a legutóbbi felülvizsgálat óta. Az elért eredményekről és a további célok megjelöléséről az egyeztetés 2017 júniusában megtörtént, az igazoló dokumentumok átadásra kerültek.

A HEP felülvizsgálatához szükséges adatok beszerzéséhez egyéb intézményekkel, szervezetekkel vettük fel a kapcsolatot.

3. A JOGSZABÁLYI HÁTTER VÁLTOZÁSA

Az alábbi fejezetben bemutatásra kerülnek a HEP 2015-ös felülvizsgálata óta történt releváns jogszabály módosítások országos és helyi szinten.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szociális szolgáltatásokat érintő módosítások

- Az intézményi térítési díj szabályainak változása
- A támogatott lakhatás szabályainak módosítása
- Belépési hozzájárulás bevezetése a tartós bentlakást nyújtó szociális intézményekben
- Az intézményi jogviszony megszüntetésére vonatkozó szabályok módosítása
- A területi lefedettséget figyelembevevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás szabályainak módosítása
- Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás működésének racionalizálása
- Lakóotthoni átalakulás kötelezettségének hatályon kívül helyezése
- Támogatott lakhatás célcsoportjainak változása
- Térítési díj visszamenőleges megállapítása kivételes esetben
- Jogorvoslati rend pontosítása
- A falu és tanyagondnoki szolgáltatás egyes szabályainak módosítása
- A 150 fős korlátra vonatkozó szabályok
- Egyházi kiegészítő támogatás megtérítésére vonatkozó szabály pontosítása
- Jelzálogjog bejegyzés szabályának pontosítása

Az Szt.-hez kapcsolódó kormányrendeletek legfontosabb változásai

- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet módosításai
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet módosításai
- A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet módosításai
- Az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi

JEGYZŐKÖNYV

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm.

- A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról, valamint a szakmai irányítása alá tartozó rehabilitációs szakigazgatási szervek feladat - és hatásköréről szóló 95/2012. (V. 15.) Korm. rendelet módosításai

Az Szt.-hez kapcsolódó miniszteri rendeletek legfontosabb változásai:

- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet módosításai. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításai
- A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet módosítása

A HEP elfogadása óta Makó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete törvényi felhatalmazás alapján a következő az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő önkormányzati rendeleteket módosította, s alkotta:

2015. év

20/2015. (X.28.) az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról

25/2015. (XI.26.) az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 20/2015. (X.28.) rendelet módosításáról

32/2015. (XII.17.) Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületének 32/2015.(XII.17.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, valamint az ehhez kapcsolódó térítési díjakról szóló 3/1998.(II.2.) önkormányzati rendelet módosításáról

2016. év

8/2016. (III.31.) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 33/2011.(VIII.25.) önkormányzati rendelet módosításáról

9/2016. (III.31.) az egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 1/2015. (II. 12.) önkormányzati rendelet módosításáról

11/2016. (IV.28.) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 33/2011.(VIII.25.) önkormányzati rendelet módosításáról

15/2016. (VI.30.) az egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló

JEGYZŐKÖNYV

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

1/2015. (II. 12.) önkormányzati rendelet módosításáról

19/2016. (IX.21.) az egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 1/2015. (II. 12.) önkormányzati rendelet módosításáról

31/2016.(XII.15.) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, valamint az ehhez kapcsolódó térítési díjakról szóló 3/1998.(II.2.) önkormányzati rendelet módosításáról

2017. év

7/2017. (II.09.) az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletről és elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 20/2015. (X.28.) önkormányzati rendelet módosításáról

10/2017. (II.23.) a családi események megrendezésének térítési díjáról valamint az anyakönyvi események engedélyezésének szabályairól és szolgáltatási díjáról szóló 7/2015. (III.26.) önkormányzati rendelet módosításáról

11/2017. (III.17.) a „Makó számít rád” tanulmányi ösztöndíjról

15/2017. (III.30.) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról

17/2017. (IV.27.) a „Makó számít rád” tanulmányi ösztöndíjról szóló 11/2017. (III.17.) önkormányzati rendelet módosításáról

4. A STRATÉGIAI KÖRNYEZET VÁLTOZÁSA

Ebben a fejezetben a legutóbbi felülvizsgálat óta megvalósult, a Helyi Esélyegyenlőségi Program szempontjából releváns fejlesztések, intézkedések és programok kerülnek bemutatásra.

a) Ingatlanok, utak, közterületek javítása

Makó Város Önkormányzatának tulajdonában 211 *ingatlan* van, melyek között lakások és üzlethelyiségek egyaránt találhatóak. A városvezetés 2014. évben tűzte ki célul, hogy az ingatlanok állapotát felméri és megkezdje azok felújítását. A bérlakások felújítására, karbantartására, közműellátás biztosítására az Önkormányzat 2014-2017. között 32 310 068 forintot fordított. Ebből az összegből húsz lakás felújítása történt meg. Az idei év első felében nyolc önkormányzati lakást újítottak fel és még további öt rendbetétele várható. Az ingatlanokban egér - és patkányirtás után szükség szerint karbantartási munkálatok történtek: a Startmunka program keretén belül nyílászáró cserékre került sor, majd szükség szerint padló burkolatok lerakása (csempézés, laminálás, járólapok elhelyezése), mellékhelyiség és fürdőszoba felújítása, esetlegesen kandalló, gáztűzhely beszerelése, mosogató kagyló, bútorok elhelyezése történik. Kettő ingatlanban víz - és csatornahálózatot építettek ki, illetve angol illemhelyiség kialakítása valósult meg, melynek következtében az ingatlan komfort fokozata megnőtt.

A Polgármesteri Hivatal Műszaki Csoportja az önkormányzati tulajdonú ingatlanok, az utak, járdák állapotát ütemterv szerint ellenőrzi. A felmérést követően a munkákat a Makói Városgazdálkodási NKft., illetve külső vállalkozások végzik el. A városrészek közterületein, illetve az ingatlanokon elvégzett felújítás, karbantartás, építés közvetlen anyagköltsége 2015. évben több mint 47 millió Ft, 2016. évben közel 247 millió Ft volt.

A város közigazgatási területén lévő közel 230 km hosszú járdahálózaton 2015. évben a Startmunka program keretein belül 1500 m² járdafelület lett felújítva a közfoglalkoztatottak által gyártott járdalapok felhasználásával és a kivitelezési munkát is ők végezték. 2016-ban a Startmunka programban 1600 m² járdafelület újult meg a közfoglalkoztatottak által, ez évben idáig 500 m² járdaszakasz karbantartása valósult meg a Startmunka program keretein belül.

Makó Város Önkormányzata a 2017. évi költségvetésében 100 millió forintot különített el a *járdaprogramra*, melyben négy makói vállalkozás vesz részt és végzi el a kivitelezési munkálatokat 6457 m² területen.

A *Start munkaprogram* keretein belül valósulnak meg a belvív elvezetési munkálatok is, évente kb. 5000 méter csapadékvíz-csatorna kerül kitisztításra, valamint felújításra.

Az önkormányzati fenntartású utak állapotát minden évben tavasszal és ősszel mérik fel, majd terveket készítenek el azok javítására. Évente kb. 150 helyszínen végez az Önkormányzat karbantartási munkálatokat kb. 500 m² területen. 2016-ban 203 méter hosszan láttak el útalappal olyan útszakaszokat, melyek nem rendelkeztek szilárd útburkolattal.

JEGYZŐKÖNYV

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Makó Város Önkormányzata 2016-ban döntött arról, hogy a város közlekedési rendjét felülvizsgálja. Az erről készült tanulmány alapján az Önkormányzat Képviselő-testülete az idei költségvetés terhére 7,6 millió forintot különített el a város közlekedési rendjének átalakítására. Ebből az összegből mintegy 570 darab táblát fognak kicserélni, illetve közel 210 darab táblatartó oszlopot fognak telepíteni. Lakossági kéréseknek eleget téve és a közlekedésbiztonsági felülvizsgálat eredményét összevetve valósult meg a Maros-part forgalomrendezése, a Hagymatikum Gyógyfürdő szomszédságában lévő Makovecz téren parkolóhelyeket különítették el az ott lakók számára, továbbá a Hold utcai közlekedési problémák is orvoslásra kerültek. Jelenleg nyolc darab gyalogos forgalmat segítő gyalogos átkelő kialakításának előkészítési munkálatai zajlanak. 2017-ben városunk *Közlekedésbiztonsági Díj* elismerésben részesült, amelynek odaítélésekor figyelembe vették, hogy a város vezetése online közlekedésbiztonsági konzultációt szervezett.

A gyermekek biztonságos és kulturált kikapcsolódását biztosítva az Önkormányzat kiemelt figyelemmel kíséri a városban lévő *játszóterek* állapotát. A tavaszi állapotfelmérést követően a játszóterek karbantartási munkálatai során a hiányzó elemek pótlásra kerülnek, az elhasználódott eszközök újrafestése, a homokozók friss homokkal való feltöltése történik meg, továbbá új fák kerülnek beültetésre. Szükség szerint ivókutakat alakítanak ki és kamerákat szerelnek fel. A játszóterek felszereltsége folyamatosan bővül, egyre több játékelem kerül beszerzésre és kihelyezésre. Városunkban jelenleg tizenhat játszótér várja a gyermekeket és 2017 tavaszán a Petőfi-parkban egy mozgáskorlátozottak számára kialakított, speciális játékelemekkel felszerelt játszótér is átadásra került.

Jelenleg is zajlik a *Makó és Térsége Ivóvízminőség-javító Projekt* II. üteme, mely azt a célt szolgálja, hogy a makói és térségi háztartásokba minél jobb minőségű ivóvíz jusson el korszerű hálózatokon keresztül.

b) Ifjúság támogatása

Makó Város Önkormányzata a 2017. évet a fiatalok évének nyilvánította, így több a fiatal korosztályt segítő, támogató intézkedés került bevezetésre.

Az év elején indított ifjúsági konzultáció eredményeit vizsgálva a városvezetés megállapította, hogy a fiatalok megélhetési lehetőségeket keresnek Makón, szeretnének minél több, korosztályuknak szóló programot és olyan intézkedésekre lenne szükségük, mely a városban való letelepedésüket segíti. A konzultáció nyomán a városvezetés *Ifjúsági koncepciót* alkotott a 2017-2020. évre vonatkozóan, melyet Makó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 86/2017. (III. 29.) számú MÖKT. határozattal fogadott el.

A 2014-ben alakult új városvezetés egyik első intézkedése volt a gyermekvállalás anyagi nehézségeinek csökkentését szolgáló *Babakötvény* összegének megemlése 100.000 forintra. A Képviselő-testület célja, hogy a gyermekvállalási kedvet növelje városunkban, s a családok letelepedését és a szülővárosban maradását támogassa.

Makó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2016 májusában döntött arról, hogy

JEGYZŐKÖNYV

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Makó városában *bárányhimlő elleni oltási programot* indít, melynek keretében a legveszélyeztetettebb, óvodába készülő 2 és 3 éves gyermekek számára válik ingyenesen elérhetővé az oltóanyag.

Az országos Családi Otthonteremtési Kedvezményhez csatlakozva városunk 2016-ban a Szerecsen utcában három, 2017-ben pedig a Velnök utcában négy *ingyenesen igényelhető, közművesített telket* alakított ki, melyek értéke megközelítőleg 1,5 millió forint. Ezeket a telkeket pályázati úton igényelheték meg a családok. A nyertes pályázók a telkeket adományozási szerződéssel, ingyenesen kapták meg.

Városunkban hosszú évek óta működik a *Bursa Hungarica* ösztöndíjrendszer, mely állami támogatással havonta 10.000 Ft-ot biztosít a felsőoktatásban tanuló diákok számára. A 2017. esztendő a fiatalok éve, ennek apropóján került bevezetésre a *Makó Számít Rád!* ösztöndíjprogram, melynek fő célja, hogy a felnövekvő ifjúság, fiatal felnőtt korosztály számára kiszámítható jövőt és megélhetést biztosítson. Az ösztöndíjra a végzős középiskolások és a mesterképzésben részt vevő egyetemisták pályázhatnak. A *Makó számít rád!* program által nyújtott anyagi segítséget a fiatalok ez év szeptembertől vehetik igénybe. Az Önkormányzat megalkotta az ehhez szükséges rendeletet, illetve 10 millió forintot különítettek el erre a célra. A sikeres pályázók két éven át havi nettó 30 ezer forintot kapnak az Önkormányzattól. Nem csak a tanulmányaikhoz nyújt segítséget ez az összeg - hiszen az utolsó iskolai évüktől jár nekik - hanem miután makói cégeknél helyezkednek el vagy a városban indítanak saját vállalkozást, még egy esztendőn keresztül jogsultak lesznek rá.

A *Kitűnő tanuló, jó sportoló* díjátadót minden tanév végén megrendezi Makó Város Önkormányzata, mely ünnepség keretében köszönti a kimagasló teljesítményt nyújtó kb. 200 diákot. A rendezvényen neves előadók szórakoztatják a tanulókat, akik jutalomban is részesülnek.

Az Önkormányzat *Iskolakezdési támogatással* próbálja enyhíteni a tanév elindulásához kapcsolódó anyagi nehézségeket. Az intézkedés keretein belül 3000 Ft-tal támogatják az általános iskolás diákokat. A gyermekek és családjaik ezt az összeget papír-írószer vásárlására használhatják fel.

Karácsony előtt kerül megrendezésre a *Hátrányos helyzetűek karácsonya*, felhívva a figyelmet arra, hogy a társadalom peremére szorult családok is értékes, teljes jogú tagjai a városnak.

c) Idősek támogatása

Makó Város Önkormányzata minden évben karácsony előtt 5000 forint értékű *Erzsébet utalványt ajándékoz minden 70 éven felüli nyugdíjasnak* ezzel is kifejezve, hogy a Makón élő idősek fontos tagjai városunk közösségének. A város nagyon sokat köszönhet a szépkorúaknak, hiszen számos rendezvényen segítették az önkormányzatot, valamint felnevelték a jövő generációját. Ezért az Önkormányzat minden esztendőben megrendezi az *Idősek Karácsonyát*, ahol a polgármester köszönti a nyugdíjasokat és ünnepi műsorral

JEGYZŐKÖNYV

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

igyekeznek széppé, emlékezetessé tenni ünnepüket. Az elmúlt két évben több nyugdíjas klub felújítása valósulhatott meg. A renoválás során vizesblokkok, illetve főző- és melegítőkonyha újulhatott meg, továbbá festési és burkolási munkák zajlottak, valamint a világítást is korszerűsítették az érintett helyszíneken. Az Önkormányzat új székek vásárlásával is próbálta komfortosabbá tenni a legszerényebb körülmények között működő klubhelyiségeket.

Makó Város Önkormányzata évi öt millió forintot oszt szét a városban működő nyugdíjas klubok között. A támogatási összeget teljes egészében programjaik megvalósítására fordíthatják, ugyanis működési költségeiket (klubhelyiség használati és fenntartási díjak) az Önkormányzat fedezi.

A *Justh Gyula utcai orvosi rendelő* felújítása jelenleg is zajlik. Makó Város Önkormányzata a rendelő korszerűsítési munkálatait saját forrásból valósítja meg. Ezentúl a Kálvin utcai orvosi rendelő újjáépítése is a jövőbeli tervek között szerepel.

d) Sportlétesítmények

Az önkormányzatnak, illetve helyi vállalkozásoknak köszönhetően újulhatott meg a makói *Erdei János Városi Sportcsarnok*. A közel 70 millió forintos beruházás során kijavították a beázó tetőt, korszerűsítették a világítást és a fűtést, de rendbe tették a küzdőtér parkettáját is.

2015 júniusában került átadásra a megújult *Szent István téri sportpálya*. A pálya korszerű rekortánborítást és új hálót kapott a balesetek megelőzésének érdekében. A több millió forintos beruházás megvalósításában névtelen magánadományozók is segítettek a képviselő-testület tagjait.

2017-ben indult meg az *Almási utcai tornaterem felújítása*, melynek köszönhetően a tetőszerkezet renoválása, a nyílászárók cseréje, a gépészeti rendszer, öltöző és vizesblokk megújítása valósult meg. A munkálatok összköltsége 29 millió forint, melyhez 70%-os pályázati támogatást nyert a város, a fennmaradó 8 millió forintot pedig Makó Város Önkormányzata a költségvetéséből fedezte.

TAO támogatásból valósulhatott meg a makói *Vasas pálya felújítása és épülhetett fel egy új, korszerű lelátó-komplexum*. A beruházás összköltsége 405 millió forint volt, ennek 70 százalékát fedezte a támogatási összeg, 30 százaléka pedig önrész volt. A 400 főt befogadó lelátó alatt 8 öltöző, vizesblokkok, edzői, orvosi szobák, illetve konditerem, valamint egyéb helyiségek kialakítására került sor. A salakos futópályát teljes egészében helyreállították, a kispadok a pálya másik oldaláról átkerültek az új öltöző épület elé. Jelenleg újrafüvesítési munkálatok, a távolugró pálya és a súlylökő szektor újraépítése zajlik, illetve egy kisebb parkoló is kialakításra kerül az épület mellett.

A kormány még 2015 végén döntött két Makovecz-mű támogatásáról: a fürdő bővítéséről és az új könyvtár megépítéséről. A *fürdő bővítése* a nyári szezon után indulhat el, a beruházás költsége mintegy 4,5 milliárd forint. A Hagymatikumban új családi zóna kerül kialakításra, multifunkciós élménytérrel. Önálló épületben kap helyet egy úszómedence, illetve egy

étterem. A fejlesztésnél fontos szempont az energiahatékonyság, így a fürdő új termálkutat kap, s ezzel mind a termálvíz, mind a fűtés tekintetében önállósodik.

Az idei év tervezett beruházásai között szerepel egy *kézilabda munkacsarnok* létesítése 500 millió forintból Makó Újvárosában, illetve egy *műfives pálya kialakítása* a Pulitzer sétányon. A beruházás kalkulált összértéke 16,9 millió Ft, amihez az önkormányzat 5 millió Ft önerőt biztosít.

e) Kulturális fejlesztések

A makói *Hagymaház* rossz állapotban lévő tetőszerkezete, valamint homlokzati hibái szükségessé tették annak felújítását, melyre a kormánytól 130 millió forintot kapott a város. A munkálatok 2017 augusztusában indultak.

600 millió forintból teljesen új köntöst, illetve új funkciókat is kap a *Páger Mozi és Rendezvényház*. Ezzel is a fiataloknak szeretne kedvezni az önkormányzat, hiszen olyan szolgáltatások valósulhatnak itt meg, amelyek a fiatalabb generációk számára nyújtanak szórakozási, feltöltődési lehetőséget. Emellett a Páger Mozi arra is alkalmas lesz, hogy a helyi civil szervezeteknek, egyesületeknek helyet adjon.

A magyar kormány 2 milliárd 660 millió forintos támogatásának köszönhetően *új könyvtár* épül a városunkban. A Makovecz Imre építész tervei alapján felépülő új, háromszintes épület külön felnőtt- és gyermekkönyvtári szekcióval, előadóteremmel, kutatószobával, klubhelyiséggel, számítógépes oktatóteremmel és korszerű technikai háttérrel nemcsak a térségben élők információhoz jutását, tudásgyarapítását segíti, de közösségi térként otthont ad a városban szervezett kulturális eseményeknek is. A beruházás része a környék – a belváros teljes arculatát megváltoztató – rehabilitációja is. 2017. február 17-én ünnepélyes keretek között tették le az új József Attila Városi Könyvtár alapkövét és helyeztek el időkapszulát a jövő számára. Az alapkövetélt követően elindult az építkezés, ami körülbelül egy évig fog tartani.

A *Makói Levéltár* a 130 millió forintos önkormányzati támogatásnak köszönhetően új és méltó helyre költözött 2017 nyarán. Az egykori Petőfi Parki óvodaépület került felújításra és átalakításra úgy, hogy a tárolási kapacitás a későbbiekben is bővíthető legyen.

f) Leszakadó városrész rehabilitációja

Makó városának leghátrányosabb helyzetű városrésze az úgynevezett *Honvéd városrész*, ahol legkoncentráltabban van jelen a HEP első célcsoportja, a mélyszegénységben élő és roma lakosság. Ezért ennek a városrésznek a fejlesztése kiemelkedően fontos szerepet tölt be a városi fejlesztések sorában. A „Makó Honvéd városrészének megújítása” pályázat előkészítése már 2015. elején elkezdődött, a városrész infrastrukturális és szociológiai felméréssel. Az igényfelmérés következtetéseit 204 háztartásra, 624 főre vonatkozóan

lehetett levonni.

A felmérés során megállapítást nyert, hogy a vizsgált háztartásokban a megélhetési stratégiákat alapvetően az határozza meg, hogy az elsődleges munkaerőpiacról és a transzfer jövedelmekből befolyó jövedelmek rendkívül alacsonyak, nem fedezik a legelemibb szükségletek kielégítését sem. Ebből következően az ilyen körülmények között élők életformáját a bizonytalanság, a kiszámíthatatlanság, az instabil jövőkép határozza meg. Ebből a helyzetből a strukturális feltételrendszer megváltozása nélkül kitörési lehetőségük aligha van. A városrész szociális rehabilitációja a probléma komplex kezelése révén olyan lehetőséget teremt, amely a városrész integrálódását és a többi városrészhez való felzárkózását eredményezheti.

A *Honvéd program* két ütemben valósulhat meg. Az első ütemben a kulturális, közösségépítő, egészségfejlesztő szakemberek munkája kerül fókuszpontba, melynek során olyan szakmai programok valósulnak meg, mint a tehetséggondozás, tanulóműhely, egészségfejlesztés, pénzügyi-jogi szaktanácsadás, ezen kívül egy mosoda és egy helyi közösségi klub létrehozása is a tervek között szerepel. Mindez elengedhetetlen ahhoz, hogy elindulhassanak az infrastrukturális beruházások. A pályázati kiírások szerint ha rendben lezajlanak ezek a kulturális, egészségfejlesztő, valamint közösségépítő képzések, olyan látványos beruházások valósulhatnak meg, mint például egy új közösségi ház megépítése, út- és járdafelújítások, önkormányzati ingatlanok rendbetétele. Ezek megvalósulásának várható határideje 2020 nyara.

g) Tervezett fejlesztések

A közeljövőben tervezett fejlesztések között szerepel még a Makó főterén álló úgynevezett *Csipkesor homlokzatának és környezetének megújítása, az Ipari park bővítése, és egy Foglalkoztatási Paktum* létrehozása, mely a hatékony munkában való elhelyezkedést szolgálja majd.

5. DEMOGRÁFIAI MUTATÓK

1. számú diagram – Állandó lakónépesség Makó városában 2007-2015. között (Forrás: TeIR)

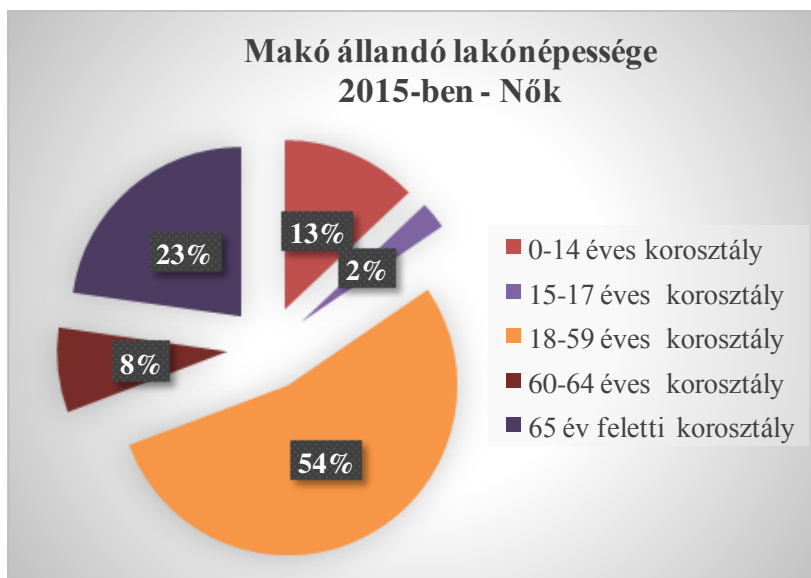
A statisztikai adatok elemzéséhez rendelkezésre álló legfrissebb adatok a 2015. évből valók, ezért a 1. számú táblázat az állandó népesség akkori adatait tartalmazza. Az állandó lakónépesség a Makón bejelentett lakóhellyel rendelkező személyek számát mutatja függetlenül attól, hogy van –e máshol bejelentett tartózkodási helyük. Megállapítható, hogy a lakónépességben – hasonlóan a korábbi évek adataihoz – a nők aránya magasabb. A lakónépesség nő tagjainak legnagyobb része (54%) 18-59 éves, azaz munkavállalás tekintetében aktív korú.

1. számú táblázat – Állandó népesség 2015-ben

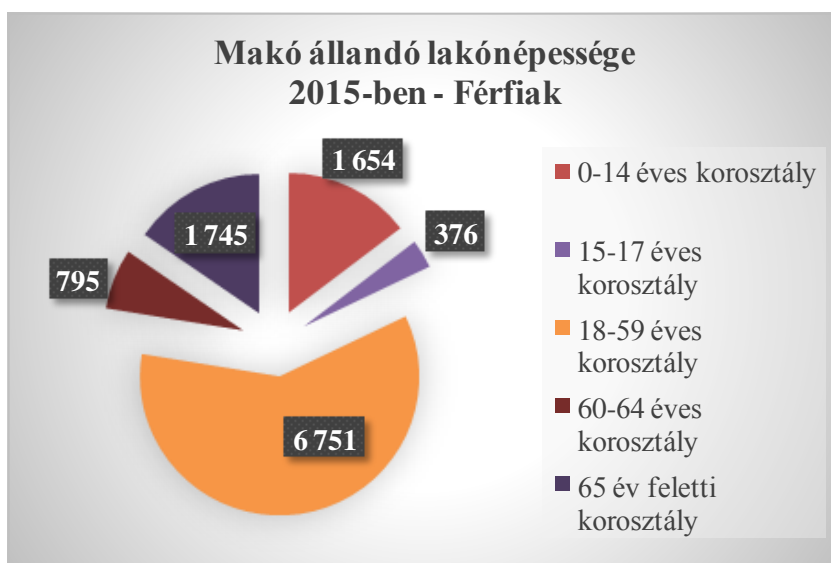
Makó állandó lakónépessége 2015-ben	fő		
	nők	férfiak	összesen
0-14 éves	1 606	1 654	3 260
15-17 éves	322	376	698
18-59 éves	6 714	6 751	13 465
60-64 éves	992	795	1 787
65 év feletti	2 838	1 745	4 583
ÖSSZESEN	12 472	11 321	23 793

Forrás: TeIR Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2. számú diagram: Makó állandó lakónépessége 2015-ben – Nők (Forrás: TeIR)

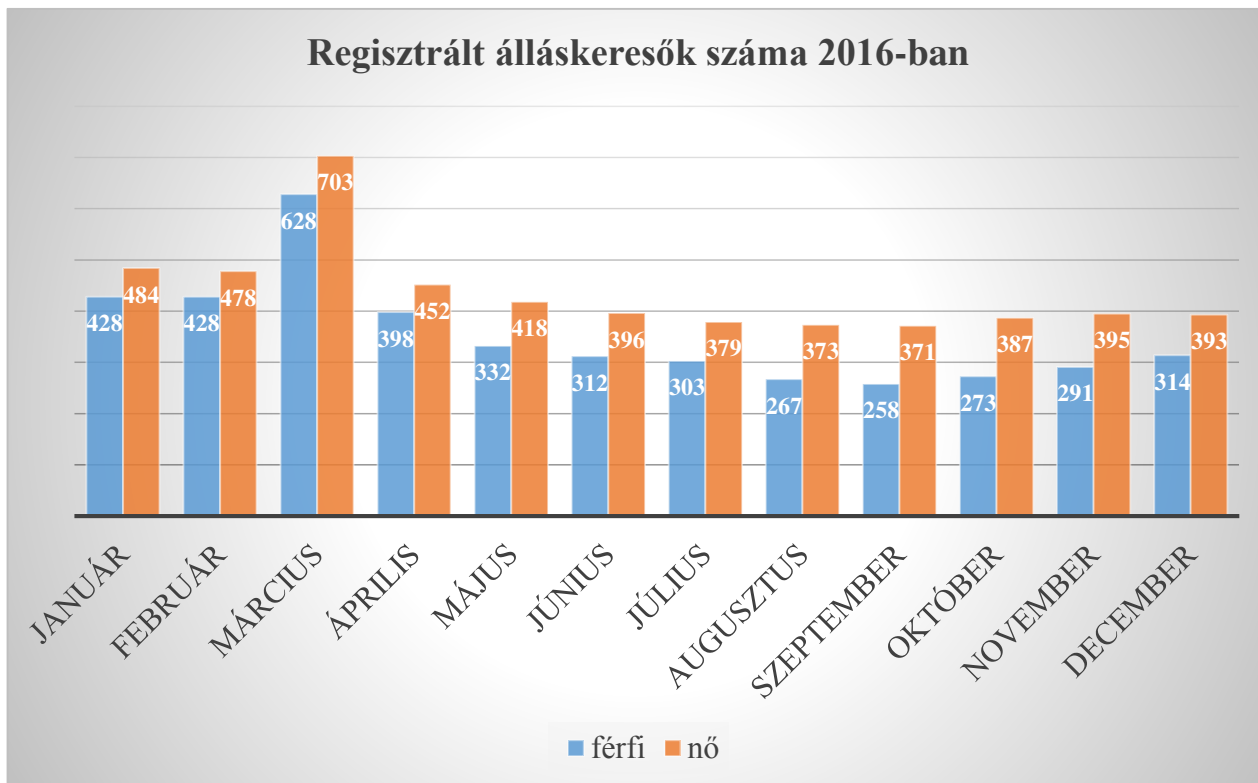

3. számú diagram: Makó állandó lakónépessége 2015-ben – Férfiak (Forrás: TeIR)

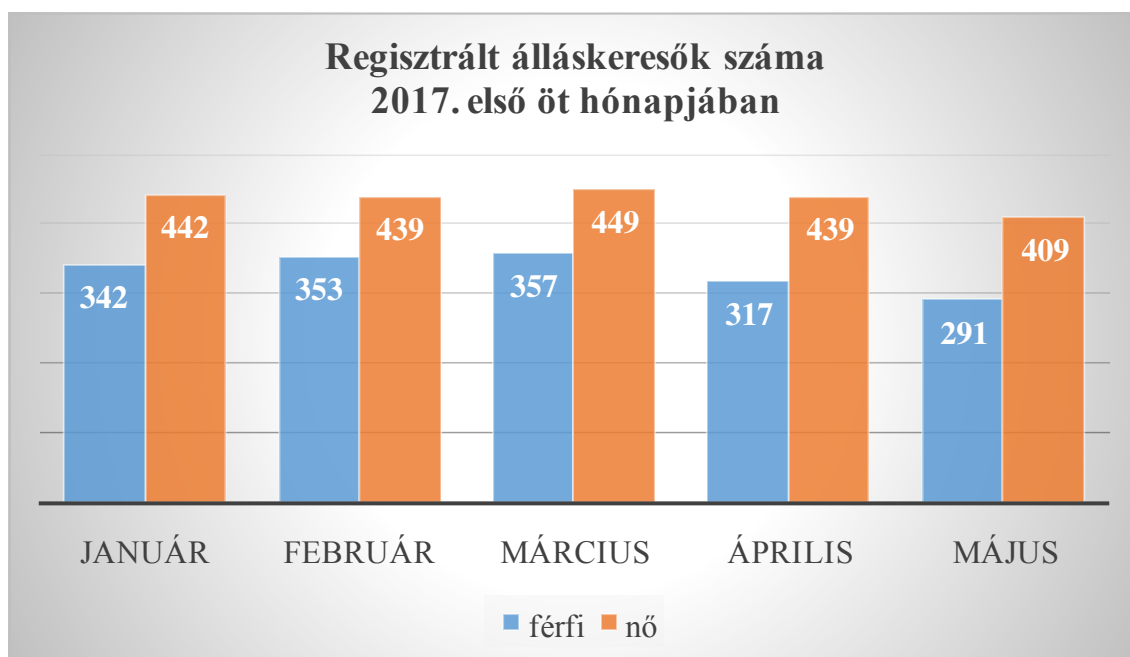

4. számú diagram – Regisztrált álláskeresők száma 2016-ban (Forrás: TeIR)

5. számú diagram – Regisztrált álláskeresők száma 2017. 1-5. hónap (Forrás: CSMKH Makói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály)

Makó városára vonatkozóan a 4. és 5. számú diagram tartalmazza a nyilvántartott álláskeresők létszámát havonkénti bontásban. 2016 márciusában egy kiugróan magas adat

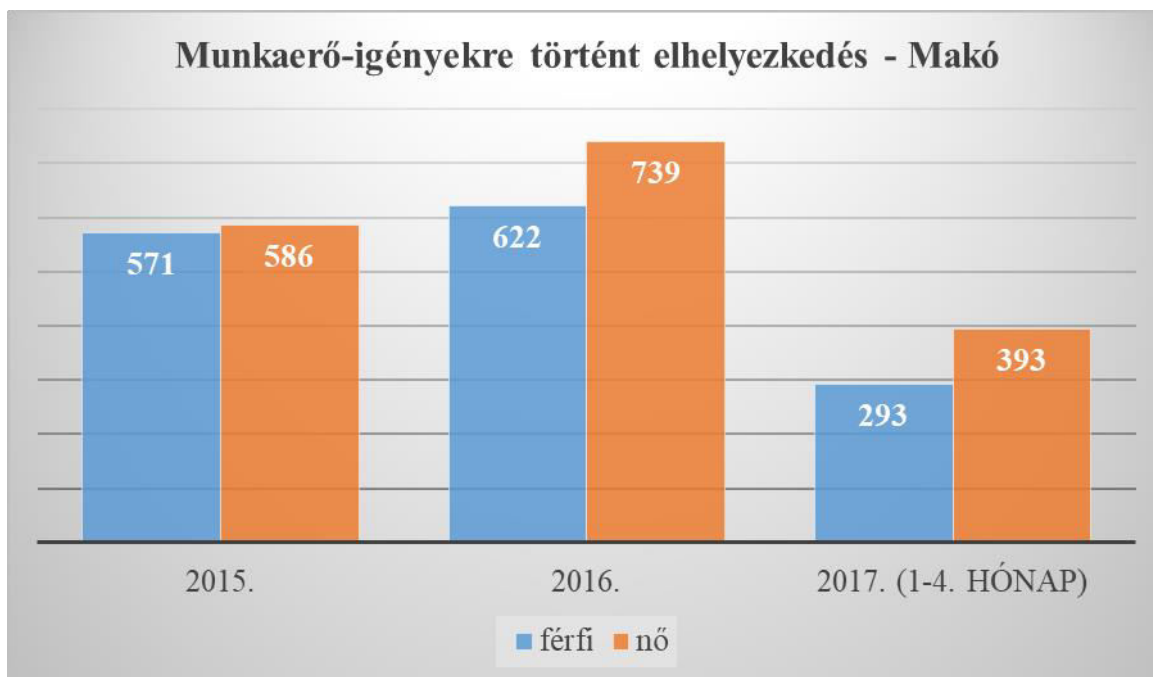

JEGYZŐKÖNYV

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

figyelhető meg, amely a közfoglalkoztatásból történő ki- és beáramlás eredményeképpen realizálódott. A nyilvántartott álláskeresők számában 2016. július és november között mutatkozik a legalacsonyabb létszám adat. A tények alapján megállapítható, hogy bármely hónapot vizsgáljuk is meg, a nők aránya az összlétszám tekintetében több mint ötven százalék.

6. számú diagram – Munkaerő-igényekre történt elhelyezkedés (Forrás: CSMKH Makói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály)

A bejelentett munkaerő-igényekre történt elhelyezkedést figyelembe véve 2015. évben szinte azonos szinten állt az elhelyezkedés a nemek között. Összesen 1157 fő elhelyezkedése valósult meg, és csupán 5 fő a különbség a férfiak javára. (A nőknél 586 fő, a férfiaknál 571 fő elhelyezkedését segítette elő a Foglalkoztatási Osztály.) A lezárt 2016. és a folyamatban levő 2017. évben már jóval nagyobb az eltérés a nemek közötti elhelyezkedésnél, mivel több, mint 100 fővel haladta meg a nők száma a férfiakét az elhelyezkedés tekintetében. A három év viszonylatában a támogatással megvalósult munkaviszony létesítés a nők esetében mutat magasabb létszámot. A 2016. és 2017. év eddigi adatai alapján elmondható, hogy a Foglalkoztatási Osztály támogatásai jelentős mértékben elősegítik a nők elhelyezkedését.

JEGYZŐKÖNYV

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

2. számú táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	8603	8380	16983	658	7,6 %	507	6,1 %	1165	6,9 %
2009	8477	8318	16795	841	9,9 %	819	9,8 %	1660	9,9 %
2010	8421	8278	16699	760	9,0 %	758	9,2 %	1518	9,1 %
2011	8362	8241	16603	786	9,4 %	613	7,4 %	1399	8,4 %
2012	8297	8172	16469	867	10,4 %	668	8,2 %	1535	9,3 %
2013	8188	8106	16294	718	8,8 %	606	7,5 %	1324	8,1 %
2014	8110	8041	16151	513	6,3 %	429	5,3%	942	5,8 %
2015	8028	7922	15950	466	5,8 %	382	4,8 %	848	5,3 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3. számú táblázat – Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1898	1887	3785	64	3,4%	44	2,3%	108	2,9%
2009	1824	1851	3675	68	3,7%	54	2,9%	122	3,3%
2010	1777	1814	3591	71	4,0%	48	2,6%	119	3,3%
2011	1744	1781	3525	67	3,8%	44	2,5%	111	3,1%
2012	1733	1773	3506	91	5,3%	110	6,2%	201	5,7%
2013	1738	1762	3500	82	4,7%	68	3,9%	150	4,3%
2014	1696	1781	3477	55	3,2 %	39	2,2 %	94	2,7 %
2015	1662	1746	3408	52	3,1 %	50	2,8 %	102	2,9 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Megfigyelhető, hogy a 2008-2015. közötti időszakban a 15-64 év közötti lakónépesség száma folyamatosan csökken. A nyilvántartott álláskereső körében a nők száma minden évben magasabb a férfiakénál, azonban 2014-től jelentős csökkenés mutatkozik mindkét nem körében. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők nemenkénti megoszlásának tekintetében is elmondható, hogy - a 2012. év kivételével – a nők száma magasabb a férfiakénál.

4. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	3305	5022	8327
2009	3219	4861	8080
2010	3148	4689	7837
2011	3110	4657	7767
2012	2836	4543	7379
2013	2977	4448	7425
2014	2737	4318	7055
2015	2676	4220	6896

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesülők nemek szerinti megoszlásában egyértelműen a nők száma nagyobb a férfiakénál. Ezt támasztják alá a 60 év feletti lakónépesség (1. számú táblázat) adatai is, ahol szintén jelentősebb a nők aránya.

5. számú táblázat – Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma (fő)
2008	2160
2009	1838
2010	1643
2011	1578
2012	1 482
2013	1 388
2014	1310
2015	1239

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma a 2008-2015. közötti időszakban folyamatos csökkenést mutat, a mért időszakban 43%-os csökkenés tapasztalható.

6. számú táblázat – Makó Város Önkormányzata által odaítélt támogatások 2016-ban

Támogatás fajtája	Támogatásra jogosultak száma (fő)
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	640
Köztemetés	11
Települési támogatás	
Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (pl. szemétdíj, vízdíj, lakbér átvállalása)	931
Lakhatáshoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére	59
A gyógyszerkiadások viseléséhez	103

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Rendkívüli települési támogatás	294
Bébiakötvény	205
Bursa Hungarica ösztöndíj	184
Gyógyfürdő támogatás	2089
Szemétszállítási díjkedvezmény	3301

Forrás: Makó Város Önkormányzata

2013 óta támogatja a makói önkormányzat azokat a családokat, akiknek gyermekük születik. Akkor ez az összeg 10 ezer forint volt, 2016-ban már 100 ezer forintos kötvényt adományoztak. Szintén 2016-ban havi 5.000 Ft-ról 10.000 Ft-ra emelte Makó Város Önkormányzata a felsőoktatásban tanulók megpályázható ösztöndíjának, a Bursa Hungaricának összegét.

A Társadalombiztosítás által támogatott, a Hagymatikumban igénybe vehető gyógyászati kezelések önrészét a makói önkormányzat átvállalja, azaz minden makói lakos, orvosi javaslatra teljes egészében ingyenesen juthat a következő kezelésekhez évente kétszer 15 alkalom erejéig: medencefürdő, iszapkezelés, súlyfürdő, szénsavfürdő, tangentor kezelés, víz alatti gyógytorna, 18 év alatti csoportos gyógyúszás.

Makó városában minden olyan egyszemélyes makói háztartás, amelyben a lakó a 65. életévét betöltötte, illetve minden olyan kétszemélyes háztartás, amelyben az egyik lakó betöltötte a 65. életévét jogosult az ingyenes szemétszállításra. A hulladékszállítási díjkedvezmény egyszerűsítésével, megreformálásával és a jogosultak körének bővítésével a nyugdíjas lakosság terheit kívánja könnyíteni az önkormányzat.

6. INTÉZKEDÉSI TERV (HEP IT)

MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS ROMÁK

Az intézkedés címe, megnevezése	Munkanélküliek foglalkoztatásnak javítása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Nyilvántartott munkanélküliek több mint fele tartósan munkanélküli
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Csökkensen a munkanélküliek száma. Rövidtávú: Munkaerő-piaci helyzet elemzése Középtávú: Helyi stratégia elkészítése, partnerekkel a kapcsolat felvétele, közfoglalkoztatás biztosítása Hosszú távú: A célcsoport tagjainak folyamatos foglalkoztatása
Az intézkedés tartalma	Kapcsolattartás a CSMKH MJH Foglalkoztatási Osztályával, közfoglalkoztatás szervezése, közfoglalkoztatottak alkalmazása a Makói ENI-nél, foglalkozások, előadások szervezése
Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid távú cél: 2013. december 31. Középtávú cél: 2014. december 31. Hosszú távú cél: 2017. december 31. Módosul hosszú távú cél: 2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	H: A CSMKH Makói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály által kiadott adatok, az ENI által kiadott kimutatás
Lejárt/nem lejárt határidő	Rövid távú cél: Lejárt határidő Középtávú cél: Lejárt határidő Hosszú távú cél: Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	Az IT megvalósulása folyamatos, a munkanélküliek száma csökken, illetve növekszik a közfoglalkoztatottak száma.

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Módosítás	H: Hosszú távú célunk eredményes megvalósulása folyamatban van. Hosszú távú határidőt módosítjuk 2018. június 30-ra. Célunk, hogy tovább csökkenjen a munkanélküliek száma és a célcsoport tagjainak foglalkoztatása folyamatosan megvalósuljon.
------------------	---

A Makói ENI folyamatos kapcsolatot tart fenn a Csongrád Megyei Kormányhivatal Makói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával. A közfoglalkoztatási program keretein belül, a Foglalkoztatási Osztállyal kötött szerződés alapján folyamatosan 8 fő munkavállalót foglalkoztat az intézmény.

A Foglalkoztatási Osztály az ENI-n kívül minden közfoglalkoztatóval rendszeres, jó kapcsolatot ápol, mely együttműködés több tízéves múltra tekint vissza. Az önkormányzati közfoglalkoztatókkal minden évben a járási stratmunka programok tervezése előtt megbeszélésre kerül sor, továbbá évek óta rendszeresen a foglalkoztatási főosztály szervezésében közfoglalkoztatási szakmai napot szerveznek különböző helyszíneken. Szintén minden évben megrendezésre kerül a Közfoglalkoztatási Adventi Vásár, valamint lehetőséget biztosítanak az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon való részvételre is, mely hozzájárul a tapasztalat cseréhez és a jó gyakorlatok átadásához. A foglalkoztatási célok eléréséhez két Európai Unió támogatás is áll a Foglalkoztatási Osztály rendelkezésére. A GINOP 5.2.1-14-2015-00001 „Ifjúsági garancia” és a GINOP 5.1.1-15-2015-00001 „Út a munkaerő-piacra” elnevezésű projekt, melyek keretében 2017. június 21. napjáig összesen 614 fő bevonása valósult meg. Ezekon kívül még jelentős mértékben hozzájárul az elért eredményekhez a közfoglalkoztatás, mint átmeneti, atipikus foglalkoztatási forma. A közfoglalkoztatásban érintettek éves átlagos létszámát alapul véve megállapítható, hogy az elmúlt 4 esztendőben folyamatosan emelkedés figyelhető meg a közfoglalkoztatottak számát tekintve. 2013-ban 245 fő, 2014-ben 394 fő, 2015-ben 517 fő, 2016-ban 586 fő és 2017. első félévében pedig 526 fő került bevonásra a közfoglalkoztatási programba Makó városában. Ezzel egyidejűleg csökken a nyilvántartott álláskereső száma Makó városában. (Lásd 5. Demográfiai mutatók 2. számú táblázat)

Az intézkedés címe, megnevezése	Egészségesebb város
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Romlik a mélyszegénységben élők/romák egészségügyi állapota
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<p>Általános cél: Minél szélesebb körben vegyék igénybe az ingyenes szűrővizsgálatokat. A prevenciós tevékenységek kiterjesztése a 3-18 éves korosztály számára (egészségtudatosabb felnövekvő generáció).</p> <p>Rövidtávú: Rendszeres szűrővizsgálatok szükségességéről tájékoztatás.</p> <p>Kapcsolatfelvétel a partnerekkel. Stratégia kidolgozása. Anyagi erőforrás felkutatása.</p> <p>Középtávú: Előadások, Egészségnap szervezése</p>

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

	Hosszú távú: a szűrővizsgálatokon rendszeres részvétel
Az intézkedés tartalma	Partnerekkel való kapcsolat kialakítása, programok szervezése: Anyatejes Világnap, Védőnői Konferencia, egészségét, programok, előadások, szűrések (Egészséges Makóért program, Egészségfejlesztési Iroda akciói, gyermekek szűrővizsgálata, TÁMOP-6.1.2-11/1-2012-0938 sz. pályázat)
Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid távú cél: 2013. december 31. Középtávú cél: 2014. december 31. Hosszú távú cél: 2015. december 31. Módosul hosszú távú cél: 2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	H: Az ENI által szolgáltatott dokumentumok: beszámolók, meghívók, jelenléti ívek, programleírás; továbbá a Makói Kistérségi Egészségfejlesztési Iroda beszámolója.
Lejárt/nem lejárt határidő	Rövid távú cél: Lejárt határidő Középtávú cél: Lejárt határidő Hosszú távú cél: Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	Az IT kitűzött céljai megvalósultak, és jelenleg is folyamatosan valósulnak meg.
Módosítás	H: Hosszú távú célunk eredményes megvalósulása folyamatban van. Hosszú távú határidőt módosítjuk 2018. június 30-ra. A szűrő és egészségmegőrző programok mellett a mentális egészség megőrzése is fókuszpontba kerül.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény minden évben megszervezi az Anyatejes Világnap rendezvényt, folyamatosan részt vesznek védőnői konferenciákon, Bölcsődék Napját szerveznek, ahol az egészséges és változatos étkezés fontosságára hívják fel a figyelmet. Havi rendszerességgel Kismama klubot tartanak, melynek főbb témái az egészségügyi, fogászati kérdések; mozgás és játék; hordozókendő használata és annak előnyei voltak. A bölcsődések és szülei számára rendszeresen megszervezett kerékpártúrákkal igyekeznek felhívni az átlagosan 100-120 résztvevő figyelmét a mozgás fontosságára. Folyamatos az ENI együttműködése az Egészségfejlesztési Irodával. 2017-ben 24 fő részvételével – a Vöröskereszttel és a Véraló Állomással közösen – véradást is szerveztek.

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

A Makói Kistérség Egészségfejlesztési Iroda 2014 júliusa óta működik azzal a céllal, hogy különböző szűrő, egészségmegőrző és egészségtudatosságot formáló programokon keresztül érdemben befolyásolja a lakosság egészséges életmódhoz való viszonyát, azzal kapcsolatos gondolkodásmódját, és a betegségek megelőzésével, a betegségek kiszűrésével, valamint a magas kockázatú csoportoknak nyújtott célzott támogatással érdemben csökkenjen a korai halálozások aránya, javuljon az itt élők egészségi állapota. Az iroda kiemelt figyelmet fordít arra, hogy fizikai aktivitásra, mozgásban gazdag életmódra, egészséges táplálkozásra, a betegségek megelőzésére ösztönözze a Makón és a térségben élő embereket, aminek egyik alapfeltétele – többek között – a dohányzás és az alkoholfogyasztás visszaszorítása, valamint a lakosság mentális egészségi állapotának javítása. A prevenciós rendelőben és kitelepülések alkalmával a lakosok vércukorszint-, koleszterinszint-, testsúly-, testmagasság- és testtömeg index-mérése, valamint érszűkület rizikóvizsgálaton vehetnek részt. A 45 év feletti nők részére lehetőséget biztosítanak csontsűrűség rizikómérésre, a 45 év feletti férfiak részére pedig a prosztatata megbetegedések rizikó szűrésére. A külső helyszíneken, programokon történő szűrésekre az egészségfejlesztési iroda mobil emlőszűrő állomása is kitelepül, így az érintett hölgyek mammográfiás vizsgálaton is részt vehetnek. A prevenciós rendelő munkatársai mindezekon felül a vizsgálatokkal összefüggő életmód tanácsokkal is ellátják a látogatókat. A prevenciós rendelőt a legutóbbi HEP felülvizsgálat (2015. június) óta 728 fő látogatta. Az iroda a fent említett szűréseken túl dietetikai és pszichológiai tanácsadást is végez. Előbbin – 2015 júniusától 2017 júniusáig – 91 fő vett részt 209 alkalommal, utóbbin 41 fő 146 alkalommal.

GYEREKEK

Az intézkedés címe, megnevezése	Hogyan védjük meg gyermekeinket?
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	A településen előfordul a fiatalkorúak által vagy az ő sérelmükre elkövetett bűncselekmények ténye. Több gyermek került a Gyermekjóléti Szolgálat látókörébe elkövetett bűncselekmény vagy áldozattá válás miatt.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<p>Általános cél, hogy a makói fiatalok szubjektív biztonságérzete növekedjen, a makói ifjúság védelme, számukra hasznos és minőségi szabadidős programok biztosítása, és a bűncselekmények megelőzése.</p> <p>Rövidtávú cél: a célcsoport érdeklődésének felkeltése a programokban való részvételre.</p> <p>Középtávú cél: Az iskolákban Rendőrség által megtartott baleset, - és bűnmegelőzési illetve drog prevenciós előadások diákoknak, szülőknek, pedagógusoknak.</p> <p>Hosszú távú cél: csökkenjen a városban a fiatalkorúak által vagy az ő sérelmükre elkövetett bűncselekmények.</p> <p>Hosszú távú célkitűzésünk megvalósult. Célunk, továbbra is fenntartani ezt a tendenciát. száma.</p>

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Az intézkedés tartalma	kapcsolatfelvétel a partnerekkel, adatgyűjtés, tájékoztatás, prevenciós programok/ rendezvények szervezése, lebonyolítása, koordinálása. Bűnmegelőző- és prevenciós előadások, nyílt napok, <i>Együtt a közbiztonságunkért</i> program, folyamatos konzultáció a helyi intézményekkel, <i>Közbiztonsági Egyeztető Fórum</i> , drog- és túlzott alkoholfogyasztást megelőző programok
Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid távú cél: 2013. december 31. Középtávú cél: 2015. november 30. Hosszú távú cél: 2015. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	H: A Makói Rendőrkapitányság beszámolója és statisztikai adataik, továbbá az ENI beszámolója.
Lejárt/nem lejárt határidő	Rövid távú cél: Lejárt határidő Középtávú cél: Lejárt határidő Hosszú távú cél: Lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Befejezett
Eredmény	Csökken a bűnelkövetők és áldozattá válók száma is.
Módosítás	Nincs módosítás, mert befejezett az IT.

Az első felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy az intézkedési tervben foglalt célok megvalósulásra kerültek, így az intézkedési tervet befejezettnek minősítettük. Fontosnak tartjuk azonban a hosszú távú célkitűzésünk további megvalósulásának nyomon követését. Így ismét megtörtént a kapcsolatfelvétel a partnerekkel, valamint a vonatkozó anyagok bekérése.

A Makói Rendőrkapitányság évről-évre bűnmegelőzési prevenciós előadások sorát tartja a makói és térségi oktatási intézményekben. 2015 második félévében 3 makói és 5 térségi iskolában, 2016-ban 6 makói és 3 térségi oktatási intézményben, 2017 első félévében pedig 5 makói és 11 térségi iskolában és óvodában tartott előadásokat, emellett számos egyéb helyen és rendezvényen is. Ezek témái többek között a következők voltak: szünidei tanácsok, kockázat-következmény-felelősség, internet veszélyei, agresszió, drogok és kábítószeres, alkohol és dohányzás, áldozattá válás megelőzése, szórakozás, szexuális erőszak. Minden évben érkezik felkérés a kapitányság illetékességi területén lévő települések Gyermeknap rendezvényein való részvételre, valamint cégek és a makói városrészek Családi Nap programjain való részvételre. Több éves múltra tekint vissza az „Együtt a közbiztonságunkért!” programsorozat, amely a környező települések általános iskoláiban, valamint 2017. évben először makói általános iskoláiban került megrendezésre az együttműködő- és társszervek, valamint önkéntes szervezetek bevonásával, a települési önkormányzatok támogatásával.

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

2017 nyarán a Makó Rendőrkapitányság és az Önkormányzat „Tegyünk együtt egy biztonságosabb Makóért!” címmel, egy három hónapos bűnmegelőzési programot indított, mely során 12 programot tartottak négy témában: A te értéked, a te érdeked!, Reszketések betörők!, Nincs érték az autóban, illetve Védjük meg a gyermekeinket!, ezek elsősorban a két, legnagyobb veszélynek kitett korosztályt, az időseket és a fiatalokat célozták meg. A különféle programokon összesen hatezren vettek részt.

A gyermekkorúak és fiatalkorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények száma 2015. II. félévben 13, 2016. évben 27, 2017. I. félévben 3 volt. A gyermekkorúak és fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények száma 2015. II. félévben 30, 2016. évben 82, 2017. I. félévben 10 volt.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény továbbra is aktív kapcsolatot tart fenn az oktatási és nevelési intézményekkel, valamint a Makói Rendőrkapitánysággal. Az EFOP 3.2.9-16. számú pályázat keretein belül 2017 júliusától óvodai és iskolai szociális munka kerül biztosításra egy éven keresztül, valamint sor kerül Rendvédelmi Nap és drogrevenüciók előadásorozat megrendezésére is. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat minden év nyarán prevenciók jellegű játszóházat szervez a rászoruló gyermekek számára.

Az intézkedés címe, megnevezése	Szünidei gyermekétkeztetés
<p>A helyzetelemzés következtetéseiben esélyegyenlőségi probléma megnevezése</p> <p>Az intézkedéssel elérni kívánt cél</p>	<p>A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyerekeknek a száma magas.</p> <p>Az iskolai szünidő ideje alatt ne legyen éhező gyerek</p> <p>Rövidtávú: Adatbázis kialakítása az érintettek számáról</p> <p>Középtávú: A rendszeres meleg étkeztetés feltételeinek megteremtése</p> <p>Hosszú távú: A nyári étkeztetés folyamatos megszervezése</p>
<p>Az intézkedés tartalma</p> <p>Az intézkedés megvalósításának határideje</p>	<p>adatgyűjtés, pályázat beadása, nyári és téli gyermekétkeztetés, családok étkeztetése, tartós élelmiszersomagok és gyermek ajándék csomagok kiosztása</p> <p>Rövid távú cél: 2013. december 31.</p> <p>Középtávú cél: 2014. december 31.</p> <p>Hosszú távú cél: 2015. december 31.</p>
<p>Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok</p>	<p>H: Makó Város Önkormányzatának 2016. évi és 2017. évi költségvetési rendelete, az ENI által nyújtott adatok.</p>
<p>Lejárt/nem lejárt határidő</p>	<p>Rövid távú cél: Lejárt határidő</p> <p>Középtávú cél: Lejárt határidő</p> <p>Hosszú távú cél: Lejárt határidő</p>

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Befejezett
Eredmény	Az önkormányzat segítséget nyújt a rászoruló családoknak a gyermekétkeztetés terén.
Módosítás	Nincs módosítás, mert befejezett az IT.

Ezt az Intézkedési Tervet 2015. december 31-ével lezártuk. Mivel a hosszú távú cél megvalósult és azóta is folyamatosan működik, így az Intézkedési Tervben megjelölt célokat és eredményeket sikeresnek könyvelhetjük, további autonóm működésük megalapozottnak tekinthető. 2016-ban 203 gyermek, 2017-ben 176 gyermek részesült szünidei étkeztetésben, melyet Makó Város Önkormányzata az éves költségvetéséből fedezett.

NŐK

Az intézkedés címe, megnevezése	Nők a munka világában
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	A munkanélküliek között magas a nők aránya
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Általános célként fogalmazható meg a nők munkaerő piacra történő visszaintegrálása, legalább napi 4 órában. Rövidtávú cél: együttműködés kialakítása a makói Foglalkoztatási Osztály és a Családsegítő Szolgálat között, az érintettek beintegrálása a Foglalkoztatási Osztály által meghirdetett képzésekbe, átképzésekbe Középtávú cél: átképzések, továbbképzések szervezése, lebonyolítása, új munkahelyek felkutatása, kapcsolat kialakítás a helyi és térségi munkaadókkal Hosszú távú cél: csökken a tartós munkanélküli nők száma
Az intézkedés tartalma	folyamatos kapcsolat az ENI és a Foglalkoztatási Osztály között, képzésen, tréningen és tudásbővítésen való részvétel biztosítása a munkanélküli nők számára
Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid távú cél: 2013. december 31. Középtávú cél: 2014. december 31. Hosszú távú cél: 2017. december 31.

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	H: A Foglalkoztatási Osztály és ENI beszámolója.
Lejárt/nem lejárt határidő	Rövid távú cél: Lejárt határidő Középtávú cél: Lejárt határidő Hosszú távú cél: Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	Folyamatosan csökken a munkanélküliség a nők körében.
Módosítás	Nem módosul

A Makói ENI és a Foglalkoztatási Osztály között folyamatos kapcsolat van. Lehetőségeikhez mérten támogatják dolgozóik képzéseken, tréningeken, szupervíziókon való részvételét. 2016 év végén 40 dolgozó vett részt szupervízió az intézmény támogatásával, mellyel kreditpontokat is szereztek. Minden nyáron lehetőséget biztosít az intézmény arra, hogy a gyermekeik felügyeletét megoldani nem tudó dolgozó szülők számára gyermek felügyeletet biztosít a Királyhegyesi utcai Idősek Otthonának épületében.

A Makói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály által küldött adatok alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők 2015-2017 közötti korcsoportonkénti és nemenkénti bontásban szereplő adatoknál a 20-24 éves és a 40 év feletti nők száma a legmagasabb. Az igénybevett ellátások tekintetében a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők körében is nagyobb részt képviselnek a nők, azonban az álláskeresési járadék folyósításánál már az a tendencia figyelhető meg, hogy a férfiak részesülnek nagyobb részben ebből az ellátásból. Az ellátás nélküli álláskeresőként nyilvántartottak számának vizsgálatánál szintén a nők azok, akik nagyobb arányban szerepelnek. A nyilvántartási időtartamok szerinti csoportosításnál az 1-3 hónap között álláskeresőként nyilvántartott létszámnál közel azonos a megoszlás, ha a vonatkozó időszak összesített adataiban vetjük össze a férfiakat a nőkkel. A további 4-6, 7-12, 13-24 és 24 hónapnál több ideje nyilvántartottak körében már jóval meghaladja a nők létszáma a férfiakét. A legmagasabb nemek közti különbség a 7-12 hónap között nyilvántartott álláskeresők tekintetében figyelhető meg. Az első HEP felülvizsgálat óta eltelt időszak adatai alapján megállapítható, hogy a támogatással megvalósult munkaviszony létesítés a nők esetében mutat magasabb létszámot (számuk 2016. és 2017. évben több mint 100 fővel haladja meg a férfiakét). A 2016. és 2017. év eddigi adatai alapján elmondható, hogy a Foglalkoztatási Osztály támogatásai jelentős mértékben elősegítik a nők elhelyezkedését.

Az intézkedés címe, megnevezése	Nők elleni és a családon belüli erőszak
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	A nők elleni és a családon belüli erőszak rejtve marad
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Csökkenjen a családon belüli és a nők elleni erőszak Rövidtávú: Segítség az áldozatok számára a családon belüli

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

	erőszak felismerésére Középtávú: Figyelem felhívó programok, előadások szervezése. A helyi sajtó (tv, újság) bevonása, akik az elérhetőségeket, segítségnyújtási formákat jelenítik meg nagyobb célközönség előtt. Hosszú távú: A segítséget kérők számának bővülése, preventációs előadások által szemléletváltás elérése a lakosság körében.
Az intézkedés tartalma	célcsoport felkutatása, a probléma felmérése, bűnmegelőzési és preventációs előadások, 21 szakember továbbképzése
Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid távú cél: 2013. december 31. Középtávú cél: 2016. december 31. Hosszú távú cél: 2017. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	H: Programok és előadások meghívói, tájékoztató anyagok a Makói Rendőrkapitányságtól. ENI által nyújtott adatok, képzési felhívás, tematika ismertető. Információ adás a segítségnyújtási lehetőségekről.
Lejárt/nem lejárt határidő	Rövid távú cél: Lejárt határidő Középtávú cél: Lejárt határidő Hosszú távú cél: Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	A preventáció egyre szélesebb körben valósul meg.
Módosítás	Nem módosul

A Makói Rendőrkapitányság az oktatási intézményekben továbbra is rendszeresen tart bűnmegelőzési és preventációs előadásokat, melynek szerves része a nők elleni és családon belüli erőszak is. A nők sérelmére elkövetett bűncselekmények leggyakrabban a következőkben manifesztálódnak: vagyonelleni bűncselekmények, zaklatás, családon belüli erőszak. 2015. II. félévében 95, 2016. évben 294, 2017. I. félévében 70 ilyen esetben intézkedett a Makói Rendőrkapitányság. A családon belüli erőszak leggyakrabban előforduló esetei a személyi szabadság korlátozása, a könnyű testi sértés, a súlyos testi sértés, a magánlaksértés, a zaklatás, a tartási kötelezettség elmulasztása, a garázdaság, a lopás, a rágalmas és a szeméremszétség. 2015. II. félévében 38, 2016. évben 47, 2017. I. félévében (2017.06.27-ig) 38 ilyen eset történt. A Makói Rendőrkapitányság Közbiztonsági Egyeztető Fórumot, valamint bűnmegelőzési preventációs előadásokat tart, hogy felhívja a lakosság figyelmét többek között a fenti két bűncselekményekre, azok

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

megelőzésére, elkerülésére.

A Makói ENI által 2017-ben megszervezett Éves Gyermekvédelmi Tanácskozás a statisztikák áttekintése mellett alkalmat adott a jelzőrendszeres szakemberek számára, hogy jogi és pszichológiai aspektusból is megismerjék a bántalmazás megelőzésének, felismerésének formáit, a segítségnyújtás lehetőségeit. 2015 júniusa óta ilyen jellegű problémával 6 fő fordult a Makói ENI-hez. Az erőszakot elszenvedő segítségkérők számára információnyújtással, mentálhigiénés tanácsadással, mediációval tud segíteni az intézmény, valamint elhelyezésükről gondoskodni tudnak a Családok Átmeneti Otthonában, illetve védett házakban.

IDŐSEK

Az intézkedés címe, megnevezése	Hozd közel magadhoz a világot
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Nagy az idősek informatikai lemaradása. Kevés az informatikai ismerettel rendelkező idős.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<p>Az idősek informatikai jártasságának növelése. Az idősek is ki tudják használni a számítástechnika által nyújtott lehetőségeket. Képesek legyenek önállóan eligazodni az internet világában</p> <p>Rövidtávú: Igényfelmérés. Elérni, hogy motiválttá váljon az új technikai újdonságok iránt. Jártassági szint felmérése.</p> <p>Középtávú: Megtanulja használni a számítógépet, internetet.</p> <p>Hosszú távú: Megfelelő jártasság kialakítása. Használni tudja a számítógépet ügyintézéshez és saját élete során.</p>
Az intézkedés tartalma	igényfelmérés, internet bevezetése a klubokba, tanfolyamok indítása
Az intézkedés megvalósításának határideje	<p>Rövid távú cél: 2013. december 31.</p> <p>Középtávú cél: 2014. december 31.</p> <p>Hosszú távú cél: 2015. december 31.</p>
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	H: A József Attila Városi Könyvtár és Múzeum által kiadott fényképek, plakátok.
Lejárt/nem lejárt határidő	<p>Rövid távú cél: Lejárt határidő</p> <p>Középtávú cél: Lejárt határidő</p> <p>Hosszú távú cél: Lejárt határidő</p>
Az IT jelenlegi állapota	Befejezett

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

(folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	
Eredmény	Az idősek az elsajátított informatikai ismereteiket hivatalos ügyeik intézésében, valamint magánéletükben is hasznosítják.
Módosítás	Nincs módosítás, mert befejezett az IT.

2015. december 31-ével az intézkedés hosszú távú célja is megvalósult és befejezettnek minősült, az elért eredmények tükrében azonban a József Attila Városi Könyvtár és Múzeum és a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a továbbiakban is szükségesnek látta az intézkedésben megfogalmazott célok megvalósításának folytatását.

Makó Város Önkormányzata 2017 februárjában csatlakozott az Infokommunikációs Modellprogramhoz, melynek keretén belül az ENI ügynevezett okosórák formájában a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással kapcsolatos feladatait tudja bővíteni.

A József Attila Városi Könyvtár és Múzeum 2015-ben 6 számítógépes és facebook tanfolyamot indított összesen 48 fő részvételével, 2016-ban 4 számítógépes képzést 23 fő részvételével, az idei év februárjában pedig egy 4x 5 órás tanfolyamot 7 fő részvételével.

Az intézkedés címe, megnevezése	Járj közösségbe
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Idősek között magasabb a nők aránya. Emelkedik az egyszemélyes háztartások száma, ennek következménye az elmagányosodás.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősek vegyék igénybe az önkormányzat által szervezett programokat, és a szociális szolgáltatás által nyújtott lehetőségeket Rövidtávú: Tájékoztatás, igényfelmérés Középtávú: Az idős emberek programokba való bevonása Hosszú távú: Idősek szociális szolgáltatásokba civil szervezetekbe történő bevonásának ösztönzése. Az elmagányosodás csökkentése.
Az intézkedés tartalma	idősek klubjainak szervezett programok, önkéntesek toborzása, a Hagymaház programjain való nagy számú részvétel
Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid távú cél: 2013. december 31. Középtávú cél: 2014. december 31.

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

	Hosszú távú cél: 2015. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	H: Az ENI, a József Attila Városi Könyvtár és Múzeum és a Makó Városi Kulturális- Közművelődési Nonprofit Kft. beszámolója, a programok plakátjai, meghívói.
Lejárt/nem lejárt határidő	Rövid távú cél: Lejárt határidő Középtávú cél: Lejárt határidő Hosszú távú cél: Lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Befejezett
Eredmény	A szociális szolgáltatások maximális kihasználtsággal működnek, számtalan program várja az időseket.
Módosítás	Nincs módosítás, mert befejezett az IT.

2015. december 31-ével az intézkedés hosszú távú célja is megvalósult és befejezettnek minősült, az elért eredmények tükrében azonban a partnerek szükségesnek vélték a megjelölt célok továbbvitelét.

A Makói Városi Kulturális-Közművelődési Nonprofit Kft. éves programtervünk összeállításakor felméri az érintett korosztály igényeit a különböző találkozók, fórumok, hogy milyen rendezvényeket, előadókat szeretnék látni, hallani. Nagy figyelmet szentelnek annak, hogy a nyugdíjas korosztály számára is tudjanak értékes, őket érdeklő programokat kínálni. Kifejezetten az ő számukra kerül megrendezésre minden évben az úgynevezett Farsangi Batyus bál az Erdei János Városi Sportcsarnokban, illetve az Idősek Világnapja alkalmából szervezett program, melynek célja, hogy alkalmat teremtsen a találkozásra, szórakozásra, kikapcsolódásra. Az ünnepi időszakban, karácsonyi előadást is szerveznek a részükre. Ezekben a rendezvényeken több száz résztvevő van jelen évről évre. A Makói nyár és a Zenepaviloni rendezvénysorozatokban olyan színházi előadásokat, koncerteket is kínálnak, amelyeket az idősebb korosztály is látogathat. Évi rendszerességgel szerveznek nőnapos műsort, nóta-és sanzonestet, népdalkörök találkozóját, ahol, mint néző, vagy mint előadó szerepelnek a programban az idősek. Rendszeres kapcsolatot tartanak fent a város nyugdíjas klubjaival és egyesületeivel, programokat ajánlanak nekik, invitálják őket különböző rendezvényeikre, aktív résztvevői a Városnapos és a Hagymafesztiváli programsorozatnak. A Városnapon és a Retro Napon mozifilmek térítésmentes megtekintésére invitálják a nyugdíjasokat. Szintén a Városnapon szervezik meg részükre a Bölcskorúak játékos vetélkedőjét, amelyen 10-15 nyugdíjas klub vesz részt. A Makói Moziban több alkalommal szerveztek kimondottan a nyugdíjas korosztály számára film vetítéseket az őszi időszaktól tavaszig. A visszajelzések és a programokon való részvételük alapján elmondható, hogy a Hagymaház által szervezett programok sikeresek és népszerűek az idősek körében, így ezeket a következő években is be kívánják építeni programtervükbe.

A Makói ENI-nek két idősek klubja van, melyek folyamatosan rendezvényekkel, kirándulásokkal, ünnepekkel igyekeznek az idősek mindennapjait szebbé, hasznossá tenni. Az elmúlt időszakban többek között Gödöllőre, Gyulára, Szarvasra, Veresegyházra látogattak el. A városi rendezvényeken túl számukra szervezik a Police Coffe rendezvénysorozatot, az Idősek Napi programokat, Generációk Találkozóját.

A József Attila Városi Könyvtár és Múzeum 2015 októberében *Idős korban is biztonságban* címmel

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

szervezett interaktív előadást az Országos Könyvtári Napok programsorozat keretében, valamint 2016-ban adott helyet a Megváltozott Munkaképességűek és Nyugdíjasok Makói Közhasznú Egyesülete 10 éves jubileumi kiállításának. Továbbá a könyvtár az idősek számára Nagybetűs Könyvek Különgyűjteményét tartja fenn, hangos könyvtárral és kölcsönözhető CD lemezekkel és lejátszókkal, akadálymentesített internetes portállal, közhasznú információ szolgáltatással – betekintés a közüzemi számlákba, mérőóra állás bejelentés, email cím létrehozás – várja az időseket. A múzeum 3 rendezvényén is közreműködőként várta az időseket, Disznóvágás rendezvényükön 15 fő, Farsangoló és Húsvétoló rendezvényeiken 30-30 fő nyugdíjas segítségét vette igénybe, valamint az *Előadás a farsangi népszokásokról* című rendezvényén 50 fő nyugdíjast látott vendégül.

FOGYATÉKKAL ÉLŐK

Az intézkedés címe, megnevezése	Akadályok nélkül
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az önkormányzati intézmények akadálymentesítése csak részben megoldott.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az önkormányzati intézmények teljes körű akadálymentesítése Rövidtávú cél: Állapotfelmérés, igényfelmérés, rangsorolás Középtávú cél: Pályázati források és egyéb pénzügyi források felkutatása Hosszú távú cél: Folyamatos megvalósítás
Az intézkedés tartalma	igényfelmérés, helyzet feltárás, akadálymentesítés
Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid távú cél: 2014. december 31. Középtávú cél: folyamatos Hosszú távú cél: 2020. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	R és K: A MVÖ Innovációs Iroda beszámolója a pályázati fejlesztésekről. További információval az érintett intézmények tudnak szolgálni.
Lejárt/nem lejárt határidő	Rövid távú cél: Lejárt határidő Középtávú cél: Nem lejárt határidő Hosszú távú cél: Nem lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota	

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

(folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	A rendelőintézet akadálymentesítése megtörtént. Idősek klubjának akadálymentesítése megtörtént. A Kálvin téri bölcsődében új járda és új parkolóhelyek kialakítása történt.
Módosítás	Nem módosul

2015 júliusában új járda készült a Kálvin téri bölcsődében, ahol így biztonságosan tudnak a gyermekek és a szülők is közlekedni és játszani. Szintén a Kálvin téri bölcsődénél lett átadva 2017 májusában egy 12 férőhelyes parkoló, mely hosszú évek problémáját oldotta meg a szűk, egyirányú utcában, biztonságosabbá téve a bölcsődébe járó gyermekek és szüleik közlekedését.

Az intézkedés címe, megnevezése	Segíthetünk? Segítség nélkül önállóan
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Vakok és gyengénlátóknak, illetve siketek és nagyothallóknak szűk azinformációhoz való hozzáférés lehetősége.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél, hogy a vakok és gyengénlátókhöz, illetve siketek és nagyothallókhöz is eljussanak az információk Rövidtávú: Igények felmérése, a szükséges programok megkeresése és feltelepítése a civil házban található számítógépre Középtávú: lehetőség biztosítása számítógép használatára, alapvető informatikai ismeretek bemutatása Hosszú távú: Eljusson a célcsoporthoz az információ
Az intézkedés tartalma	Számítógéphez és jelnyelvi tolmácsoláshoz való hozzáférés, valamint lehetőség a hangoskönyvtár használatára
Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövid távú cél: 2013. december 31. Középtávú cél: 2014. június 30. Hosszú távú cél: 2016. december 31. Módosul a hosszú távú cél: 2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő dokumentumok	H: A Makói ENI, József Attila Városi Könyvtár és Múzeum; Hagymaház beszámolója.

JEGYZŐKÖNYV
A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM MÁSODIK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Lejárt/nem lejárt határidő	Rövid távú cél: Lejárt határidő Középtávú cél: Lejárt határidő Hosszú távú cél: Lejárt határidő
Az IT jelenlegi állapota (folyamatban lévő/befejezett/tervezett)	Folyamatban lévő
Eredmény	A vakok és gyengénlátókhöz, illetve a siketek és nagyothallókhoz eljutnak az információk a számítógép használata által, lehetőségük van a hangoskönyvtár igénybevételére, kulturális rendezvények látogatására.
Módosítás	Partnerek listája változott: A Hagymaház (Makói Városi Kulturális-Közművelődési Nonprofit Kft.) új partnerként szerepel az intézkedésben. H: Hosszú távú célunk eredményes megvalósulása folyamatban van. Hosszú távú határidőt módosítjuk 2018. június 30-ra.

A Hagymaház rendszeres kapcsolatot tart fenn a Megváltozott Munkaképességűek Egyesületével, a Vakok és Gyengénlátók Klubjával, valamint a Pápay Endre Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Diákotthon Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyel. Ez utóbbi intézmény részére az évi 4 előadást tartalmazó Óperencia bérletüket kínálják, ők 15 fővel vesznek részt ezeken az programokon. A 2017. évben egy rendhagyó előadásnak is helyet adott a Hagymaház, az úgynevezett „Hangszínháznak”, mely elsősorban a vakok és gyengénlátók részére szerveződött, másodsorban pedig egyfajta figyelemfelhívásként is szolgált az épen látók számára, ahol a közönség a sötét színházteremben hallgathatott meg egy kifejezetten erre az alkalomra készült színdarabot, mely a II. világháború idején egy pincében játszódott. A darab előadói is javarészt a Vakok és Gyengénlátók Klubjának tagjai voltak. A Makói Nyár előadásaira térítésmentesen biztosítják - igény szerint - az Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) Makói Csoportjának és a Mozgáskorlátozottak csoportjának a belépőjegyeket.

A Makói ENI Civil Klubja ad helyet a SINOSZ és az ÉFOÉSZ makói klubjai foglalkozásainak. Mindkét szervezettel jó kapcsolatot ápol az intézmény. A következő évek tervei közt szerepel a jelnyelvi tolmács képzés megszervezése Makó városában.

A József Attila Városi Könyvtár és Múzeum a vakok és gyengénlátók számára hangos könyvtárat tart fenn és kölcsönözhető irodalmi CD lemezekkel, lejátszókkal, 628 darab nagybetűs könyvgyűjteménnyel, akadálymentesített internetes portállal és alapszinten jelelő könyvtáros munkatárssal áll a fogyatékkal élők rendelkezésére. Az ÉFOÉSZ és a Siketek és nagyothallók makói csoportja számára a múzeum 2015 második félévétől 4 kiállítás megtekintésére nyújtott lehetőséget 15 fős csoportokban.

7. AZ ELFOGADÁS MÓDJA ÉS DÁTUMA

Makó város Helyi Esélyegyenlőségi Programja Második Felülvizsgálati Jegyzőkönyvének szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Makó város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program második felülvizsgálatáról szóló Jegyzőkönyvet (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a /
2017. (IX. 27.) MÖKT. határozatával elfogadta.

Makó, 2017. 09. 27.

Farkas Éva Erzsébet
polgármester

Dr. Bálint-Hankóczy Beatrix
jegyző

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Melléklet a Jegyzőkönyv a HEP második felülvizsgálatáról c. dokumentumhoz

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Munkanélküliek foglalkoztatásának javítása	Nyilvántartott munkanélküliek több mint fele tartósan munkanélküli	Csökkenjen a munkanélküliek száma.	Makó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	kapcsolattartás a CSMKH MJH Foglalkoztatási Osztályával, közfoglalkoztatás szervezése, közfoglalkoztatottak alkalmazása az ENI-nél, foglalkozások, előadások szervezése	Farkas Éva Erzsébet polgármester	2018.június 30.	Csökken, vagy nem emelkedik a munkanélküliek aránya	Humánerőforrás, tárgyi feltételek, pályázatok	Továbbra is folytatódik a közfoglalkoztatás, illetve a tanácsadás. Pályázati forrás, önkormányzati támogatás.
2	Egészségesebb város	Romlik a mélyszegénységben élők/romák egészségügyi állapota	Minél szélesebb körben vegyék igénybe az ingyenes szűrővizsgálatokat. A prevenciók tevékenységek kiterjesztése a 3-18 éves korosztály számára (egészségtudatosabb felnővekvő generáció).	Makó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Makó Egészségterve	partnerekkel való kapcsolat kialakítása, programok szervezése: Anyatejes Világnap, Védőnői Konferencia, egészségghét, programok, előadások, szűrések (Egészséges Makóért program, Egészségfejlesztési Iroda akciói, gyermekek szűrővizsgálata, TÁMOP-6.1.2-11/1-2012-0938 sz. pályázat)	Dr. Bálint-Hankóczy Beatrix, jegyző	2018. június 30.	A szűrővizsgáláton rendszeres részvétel	Szakemberek, pályázati források, civil szervezetek	Nőjön a szűrőn a szűrővizsgáláton részt vevők száma Egészséges Makóért program folytatása.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Hogyan védjük	A településen	A makói fiatalok	Makói Kistérség	kapcsolatfelvétel a	Dr. Bálint-	2015. december	Csökken a	Szakemberek,	Csökken a

	megyermekeinket?	előfordul a fiatalok által vagy az ő sérelmükre elkövetett bűncselekmények ténye. Több gyermek került a Gyermekjóléti Szolgálat látókörébe elkövetett bűncselekmény vagy áldozattá válás miatt.	szubjektív biztonságérzete növekedjen, a makói ifjúság védelme, figyelemfelkeltése, számukra hasznos és minőségi szabadidős programok biztosítása, és a bűncselekmények megelőzése	Közkutatási Feladat-ellátási, Intézményhálózat Működtetési és -fejlesztési Terve 2011-2017. évre	partnerekkel, szervezési munkálatok, bűnmegelőzési és prevenciók előadások, nyílt napok, Együtt a közbiztonságunkért program, folyamatos konzultáció a helyi intézményekkel, Közbiztonsági Egyeztető Fórum, drog- és túlzott alkoholfogyasztást megelőző programok	Hankóczy Beatrix, jegyző	31.	gyermek részére vagy azok részéről elkövetett bűncselekmények száma	pályázat, közösségi munka, előadások helyszínei	Gyermekjóléti Szolgálatnál megjelenő, bűncselekményt elkövető vagy áldozattá váló fiatalok száma. Fenntartani továbbra is a programok szervezését, lebonyolítását.
2	Szünnidei gyermekétkeztetés	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyerekeknek a száma magas.	Az iskolai szünnidő alatt ne legyen éhező gyerek.	Makói Kistérség Közkutatási Feladat-ellátási, Intézményhálózat Működtetési és -fejlesztési Terve 2011-2017 évre	adatgyűjtés, pályázat beadása, nyári és téli gyermekétkeztetés, családok étkeztetése, tartós élelmiszer-csomagok és gyermek ajándék csomagok kiosztása	Farkas Éva Erzsébet polgármester	2015. december 31.	Növekedjen az étkezésbe bevontak száma.	Pályázati forrás, önkormányzati forrás	Az étkezés folyamatos biztosítása.

III. A nők esélyegyenlősége

1	Nők a munka világában	A munkanélküliek között magas a nők aránya	Általános célként fogalmazható meg a nők munkaerő piacra történő visszaintegrálása, legalább napi 4 órában.	Makó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	folyamatos kapcsolat az ENI és a Foglalkoztatási Osztály között, képzés, tréning és tudásbővítés	Dr. Bálint-Hankóczy Beatrix, jegyző	2017. december 31.	Csökkenjen a munkanélküli nők aránya.	Szakemberek, pályázati források, tárgyi feltételek	A foglalkoztatás biztosítása.
2	Nők elleni és a családon belül erőszak visszaszorítása	A nők elleni és a családon belüli erőszak rejtve marad	Csökkenjen a családon belüli és a nők elleni erőszak	Makó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	célcsoport felkutatása, a probléma felmérése, bűnmegelőzési és prevenciók előadások, 21 szakember továbbképzése	Dr. Bálint-Hankóczy Beatrix, jegyző	2017. december 31.	A segítséget kérők számának bővülése, prevenciók előadások által szemléletváltás elérése a lakosság körében.	Szakemberek, civil szervezetek, pályázati forrás	Előadások szervezése, a segítségkérés elérhetősegeinek szélesebb körbe való megismertetése.

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Hozd közel	Nagy az idősek	Az idősek	Makó Város	igényfelmérés,	Farkas Éva	2015. december	Informatikai	Humán erőforrás,	Az
---	------------	----------------	-----------	------------	----------------	------------	----------------	--------------	------------------	----

	magadhoz a világot	informatikai lemaradása. Kevés az informatikai ismerettel rendelkező idős	informatikai jártasságának növelése. Az idősök is ki tudják használni a számítástechnika által nyújtott lehetőségeket. Képesek legyenek önállóan eligazodni az internet világában	Integrált Településfejlesztési Stratégiája, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	internet bevezetése a klubokba, 21 tanfolyam 161 résztvevő jelenlétében	Erzsébet polgármester	31.	jártasság megszerzése. Emelkedjen a számítógépet használni tudók száma.	önkéntesek, pályázati forrás tárgyi feltételek	információszerzés lehetőségének fenntartása és bővülése.
2	Járj közösségbe	Idősök között magasabb a nők aránya. Emelkedik az egyszemélyes háztartások száma ennek következménye az elmagányosodás	Az idősök vegyék igénybe az önkormányzat által szervezett programokat, és aszociális szolgáltatás által nyújtott lehetőségeket.	Makó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	idősök klubjainak szervezett programok, önkéntesek toborzása, a Hagymaház programjain való nagy számú részvétel	Farkas Éva Erzsébet polgármester	2015. december 31.	A szociális szolgáltatások, különösen a nappali ellátás maximális kihasználtsággal működjön.	Szakemberek, anyagi erőforrás, tárgyi feltételek	Az elmagányosodás megelőzése.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadályok nélkül	Az önkormányzati intézmények akadálymentesítése csak részben megoldott.	Az önkormányzati intézmények teljes körű akadálymentesítése	Makó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	igényfelmérés, helyzet feltárás, akadálymentesítés	Farkas Éva Erzsébet polgármester	2020. december 31.	Kivitelezés dokumentumai.	Pályázati forrás, szakemberek	Minél szélesebb körű akadálymentesítés megvalósítása.
2	Segíthetünk? Segítség nélkül önállóan	Vakok és gyengénlátóknak, illetve siketek és nagyothallóknak szűk az információhoz való hozzáférés lehetősége.	Cél, hogy a vakok és gyengénlátókhöz, illetve siketek és nagyothallók részére is eljussanak az információk	Makó Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	számítógéphez és jelnyelvi tolmácsoláshoz való hozzáférés, valamint lehetőség a hangoskönyvtár használatára, kulturális rendezvények látogatására	Farkas Éva Erzsébet polgármester	2018. június 30.	Minél szélesebb körbe jut el az információ. Jelnyelv megismerése.	Szakemberek, pályázati forrás, tárgyi feltételek, önkéntesek	A célcsoport kihasználja a lehetőségeket, eljusson hozzájuk az információ.